

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ג תשרי תשע"ח
13 אוקטובר 2017

מספרנו: 004-99-2017-021051

אל: מר צחי ברורמן, מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: הערות לסדר יום ממשלה - 15.10.2017

להלן התייחסותי, בתמצית, לנושאים שעל סדר יומה של הממשלה:

היועץ המשפטי לממשלה

היועץ המשפטי לממשלה

היועץ המשפטי לממשלה

ב. נושא ב' (שיפור הליכי האיוש של משרות בכירות בשירות המדינה ותיקון החלטת הממשלה, המשך דיון) – מוצע, בהתאם לסעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן: "החוק"), ובהתאם להצעת ועדת שירות המדינה, לקבוע כדלקמן: 1. עדכון מתכונת הפעילות של ועדות איתור – לתקן את החלטת הממשלה מספר 2541 מיום 29.9.2002, בנושא פטור ממכרז (מינוי באמצעות ועדה לאיתור מועמדים), כמפורט בהצעת ההחלטה. 2. הוראות שונות – הוראות סעיף 1 להצעת החלטה זו, ייכנסו לתוקפן בתוך 60 יום מיום אישורה של החלטה זו בממשלה. ממועד כניסתן לתוקף, הוראות סעיף 1 יחולו על הליכי איתור למשרות שהתפנו או שצפויות להתפנות ובלבד שטרם הוקמה ועדת האיתור בעניינן. בנוסף על האמור לעיל, החלטה זו לא תחול על המשרות המפורטות בהצעת ההחלטה. כמו כן מוצע, להקים צוות לבחינת הרכבי ועדות האיתור, כמפורט בהצעת ההחלטה. 3. פטור ממכרז למשרות משנה למנהל הכללי במשרדי הממשלה – בכל אחד ממשרדי הממשלה שבהם מעל 150 עובדים (לרבות עובדים ביחידות סמך שבאחריות השר) תוקצה משרה אחת של משנה למנהל הכללי, אשר תהיה חלק מלשכת המנהל הכללי. המנהל הכללי ימנה למשרד הממשלתי שבתחום אחריותו משנה למנהל הכללי, בהתאם לתנאי הסף

היועץ המשפטי לממשלה

שנקבעו, כמפורט בהצעת ההחלטה. המינוי למשרד יהיה טעון אישור ועדת המינויים הפועלת מכוח פסקה 11.963 לתקשי"ר. על המינוי לא תחול חובת המכרז לפי סעיף 19 לחוק. המשנה למנהל הכללי יהיה בעל סמכויות בתחומים שייקבעו על ידי המנהל הכללי, כמפורט בהצעת ההחלטה. סיום העסקה במשרת המשנה למנהל הכללי יהיה על פי שיקול דעתו של המנהל הכללי, בהתאם להוראות סעיף 02.63 לתקשי"ר. כמו כן מוצע, לרשום את הודעת נציב שירות המדינה בדבר תיאור התפקיד ותנאי הסף שנקבעו למשרת המשנה למנהל הכללי, המצורף כנספח א' להצעת ההחלטה, כמפורט בהצעת ההחלטה. בנוסף, נציב שירות המדינה יקבע הסדרים אשר יאפשרו לבחור לתפקיד המשנה למנהל הכללי מועמדים מקרב העובדים במשרד, תוך שימור יכולתם לחזור לתפקידם או לתפקיד אחר בשירות המדינה. הוראות מעבר ותחולה יהיו כמפורט בהצעת ההחלטה. כמו כן מוצע, לרשום את הבהרת ועדת שירות המדינה שלפיה המלצת ועדת השירות לאשר החלטה זו התקבלה, בין היתר, על יסוד התנאים וההבהרות המפורטים בהצעת ההחלטה. הכל כמפורט בהצעת ההחלטה. התייחסותי להצעת ההחלטה הובאה גם לקראת ישיבת הממשלה שהתקיימה ביום 1.10.2017. יצוין כי הגם שנעשו שינויים קלים בנוסח הצעת ההחלטה, אין בהם כדי לשנות מהתייחסותי, המובאת מטה בשנית.

התייחסותי להצעת ההחלטה:

הצעת ההחלטה מבקשת לערוך שינויים בהליכים הנוגעים למינוי ואיוש משרות בכירות בשירות המדינה. ההצעה כוללת שני תיקונים. האחד עוסק בשינוי מתכונת פעילותן של הוועדות לאיתור מועמדים; השני עוסק בשינוי אופייה של משרת המשנה למנהל הכללי של משרד ממשלתי לפונקציה ניהולית במשרת אמן בלשכת המנהל הכללי.

נוסח ההצעה האמורה והתיקונים המוצעים בה, עבר שינויים רבים עד למתכונתו הנוכחית המונחת על שולחן הממשלה. במסגרת שינויים אלה אוין חלק מהקשיים שהתעוררו בהצעה המקורית, בעוד קשיים אחרים נותרו בעינם. יאמר כבר עתה, כי בנוסחה הנוכחית, ועל אף שאין היא חפה מקשיים משפטיים, אין מניעה משפטית מקידום ההצעה.

להצעה צורפו חוות דעתה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מנהלי), הגב' דינה זילבר, אשר הוגשו לצוות השרים שקד-לויין ולוועדת שירות המדינה. חוות הדעת מציגות את התשתית המשפטית הרלוונטית ובכלל זאת את התכליות העומדות בבסיס ההסדרים הקיימים, וכן את הקשיים המשפטיים השונים שהן מעוררות.

באשר לשינוי מתכונת עבודתן של ועדות האיתור, יצוין, כי הקושי המרכזי נעוץ בחשש מפני פגיעה ביכולתן של ועדות האיתור להמליץ לשר על המועמד המתאים ביותר למשרה, כנדרש מהן נוכח תפיסתן כהליך של "מכרז משוכלל". זאת, הן מחמת צמצום הרכב ועדת האיתור, שעל אף היתרונות הגלומים בו בהיבטי יעילות, יש בו לצמצם את מגוון נקודות

היוקצ המספטי לממשלה

המבט השונות הרלוונטיות המעורבות בהליך המינוי ולשנות את מערכת האיזונים הקיימת במסגרת ההרכב הקיים; והן מחמת הרחבת אפשרותה של ועדת האיתור להמליץ על יותר ממועמד מתאים אחד למשרה, שאינו "המתאים ביותר" למשרה. הרחבה זו עלולה לפגוע בתכליות המכרז – עלול להיבחר מי שאינו בהכרח האדם המתאים ביותר למשרה, ויש חשש כי במסגרת הבחירה יועדפו שיקולים זרים על פני כישורים מקצועיים.

באשר לשינוי אופייה ומהותה של משרת המשנה למנהל הכללי במשרדי הממשלה, מתעורר קושי מפני יצירת תקדים בעייתי להפטרותן מחובת המכרז של משרות מקצועיות בכירות בשירות המדינה והפיכתן למשרות אמון, על כל הכרוך בכך. קושי זה מעורר אף חשש מפני שינוי האיזון העדין הקבוע בחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959, ביחס שבין כלל המכרז לחריג הפטור ממנו, וכן שחיקה (גם אם באופן איטי ולאורך זמן) של אופיו של שירות המדינה כשירות מקצועי, ממלכתי וא-פוליטי, שחוק זה מבסס.

כאמור לעיל, שינויים שבוצעו בהחלטה צמצמו את הקשיים המשפטיים הקיימים בה. על כן, אף שהצעת ההחלטה אינה חפה גם עתה מהקשיים המשפטיים המתוארים, אין בה במתכונתה הנוכחית כדי לחרוג מגבולות הדין, ומכאן שאין מניעה משפטית מקידומה.

היועץ המשפטי לממשלה

אודה על הפצת מסמך זה לשרים.

אבקש להודיע כי לא אשתתף בישיבת הממשלה.

בברכה,

אביחי גנדלנר